

A RIGÓMEZEI LEÁNY

— NÉPBALLADA —

Jó korán kelt Rigómező lánya,
Jó korán kelt szent vasárnap reggel,
Még a tüzes napnál is korábban,
Fe: is türtö fehér ruháját,
Jól feltürtö hőszi könyökéig,
Vállaln vitt kenyeret, fehéret,
Két kezében két aranyos kondért,
Az egyikben vitt jó hús vizecskét,
A másikban jó pros borocskát
Ment a lány a sík Rigómezőre,
Végiglátta a nagy csatasíkot,
Lázár kenéz véres csatasíkját,
Fő emelte véréből a sok hőst;
Aki hősből életet talált még,
Meg is mosta hús enyhítő berral,
Megetette hófehér kenyérral.

A véletlen éppen úgy akarta,
Hogy ráellen hős Orlovics Pátra,
A fejedem lijú zász ósára,
A lány őt is é'etben találta,
A vitéz hős jobbkeze levágva,
S ballába is egészen térdéig,
Mind eltörték karcsú jó bordáit,
Ki is látszott a hős fehér mája;
Sok vére már elfolyt a szegénynek,
Megmosta a lány a hőst hús vízzel.

Piros borrhál meg is áldoztatta,
Megetette hófehér kenyérral;
Mikor a hős szíve vern kezdett,
Igy szóla't meg jó Orlovics Páv'e:
»Édes húgom, Rigómező lánya!
Milyen bánat űzött ide téged,
Hogy véréből eme'd fel a sok hőst?
Kit keresel itt a csatatéren?
Fivéred vagy unokafivéred?
Vagy tán vétek szerint ősz apádat ?

Igy szól akkor Rigómező lánya:
»Jó testvérem, ismeretlen harcos,
Nem keresek rokont én itt, senkit,
Fivérem vagy unokafivérem,
Nem is vétek szerint ősz apámat;
Talán tudod, ismeretlen harcos,
Mikor hadját Lázár áldoztatta
Szamedrezsa szép temp'om mellett,
Három hétlig, harminc ka'ugyerre';
Megáldozott mind a jó szerb harcos,
S legvégül is három hadvezérünk:

Egyik éppen vitéz M'los vajda,
 A második jó Koszánics Ivó,
 A harmadik Topilca Milán hős;
 Én akkor épp a kapuban álltam,
 Mikor arra sétált M'los vajda,
 Deli szép hős, messzi szá l a híre,
 Maga mögött húzza jó szablyáját,
 Selyem kalpag vert arany boglárval,
 Pettyes pa'ást leng a hős nyomában,
 Nyaka körül büszke se'yemkendő,
 Észre is vesz, rám veti nézését,
 Le is húzza szép pettyes palástját,
 Le is húzza s azzal rámteríti:

»Itt van, lányka, szép pettyes palástom,
 Erről egyszer majd rám em'ekézzél,
 A palástról v'itézi nevemre;
 Elmegyek én megha'ni most, lelkem,
 Fejedemünk harci táborába;
 Aztán, lelkem kérd meg az Úristent,
 Egészséggel térjek onnan vissza,
 S hogyha szolgál néked a szerencse,
 Elvisz'ek majd az én Milánomnak,
 Jó Milánnak, hitestvéremnek,
 Aki nekem Istenben fivérem;
 Isten előtt és Szent János előtt,
 Komád leszek majd az esküvődön!«

Utána jött jó Koszánics Ivó,
 Deli szép hős, messzi szá l a híre,
 Maga mögött húzza jó szablyáját,
 Selyem ka'pag, vert arany bog'árral,
 Pettyes pa'ást leng a hős nyomában,
 Nyaka körül büszke selyemkendő,
 Kezén arany, szép karikagyűrű,
 Észre is vesz, rámveti nézését,
 Le is húzza kezéről a gyűrűt,
 Le is húzza, nekem átadja:
 »Itt van, lányka, szép kar'kagyűrűm,
 Erről egyszer majd rám em'ekézzél,
 S a gyűrűről v'itézi nevemre;
 Elmegyek én megha'ni most, lelkem,
 Fejedemünk harci táborábs;
 Aztán lelkem, kérd meg az Úristent,
 Egészséggel térjek onnan vissza,
 S hogyha véled is lesz jó szerencse,
 Elvisz'ek majd az én Milánomnak,
 Jó Milánnak, hitestvéremnek,
 Aki nekem Istenben fivérem;
 Isten előtt és Szent János előtt,
 Menyegződön leszek első vőfény!«

Utána jön jó Top'ica Milán,
 Deli szép hős, messzi szál a híre,
 Maga mögött húzza jó szablyáját,
 Selyem kalpag, vert arany bog árral,
 Pettyes pa'ást leng a hős nyomában,
 Nyaka körül büszke selyemkendő,
 Erős kezén aranyos szép fátyol,
 Észre is vesz, rámveti nézését,
 Le is veszi a fátyolt kezéről,
 Le is veszi s nékem átadja:
 »Itt van lányka, a szép aranyfátyol,
 Erről egyszer majd rám emékezzél,
 A fátyolról vitézi nevemre;
 Elmegyek én meghalni most, le'kem,
 Fejedelmünk harci táborába;
 Aztán lelke, kérd meg az Úristent,
 Egészségge térjek onnan vissza,
 Mert én le'kem, akkor ér szerencse,
 El is veszlek jó, hű feleségnek!»

És e'mentek hárman, hadvezérek,
 Megkeresni őket idejöttem.

Igy szó! akkor jó Orlov'cs Pávie:
 »Édes húgom, Rigómező lánya!
 Látod ottan a harci kopljákat,
 Legsűrűbbek ott s legmagasabbak,
 Ott ömlött ki a hőseink vére,
 Kengyelig ért ott a paripáknak,
 Kengyelig ért és a zabolálg,
 Selyemővig ért fe! a hősöknek,
 Ott esett el a mi három hősiink;
 Menj haza hát fehér udvarodba,
 Ne vérezd be újjasod, uszályod«.

Mikor a lány a szót hallotta,
 Lecsordult a könnye fehér arcán,
 Haza is ment fehér udvarába,
 S így jajongott nagy fennhangon sírva:
 »Óh jaj nekem, rossz az én szerencsém,
 Ha én, szegény, zó d fenyőhöz nyúlnék,
 Az is szegény, elhervadna zölden«.

Fordította: CSUKA ZOLTÁN